

Hodnocení diplomantky v letním semestru akademického roku 2019/20:

Vanda Michalská

Bilance nepovedené romance

Na přání studentky být uváděna v souvislosti s diplomovou prací a její prezentací svým osobním číslem o ní referujeme jako o studentce 4018.

Studentka 4018 ráda pracuje s humorem, s ironií, pomocí kterých analyzuje média až na samou hranici rozpadu. Když v pátém ročníku vytvářela v rámci stáže dokument o kamarádce umělkyni, vzájemně si dabovaly hlasy, jednotlivé záběry se prodlužovaly a v závěru spadla kamera. Další dobrým příkladem přístupu studentky 4018 je dokument o technoparty, který šla natáčet den po párty, kdy na místě zbývalo jen několik unavených raverů sbírajících odpadky a jeden rozhádaný pár. Práce studentky 4018, tak jak jsme ji poznaly za poslední dva roky, není úplně jednoduchá na porozumění. Studentka 4018 zastupuje kritický názorový proud celosvětově přítomný v uvažování současné mladé generace, na Akademii reprezentovaný například aktivitou Ekobuňky AVU propojující napříč akademickou obec (studenstvo i pedagožstvo) a také některými nehierarchickými ateliéry, jako je třeba náš ateliér.

Studentka 4018 se bouří proti zastaralým hierarchickým pořádkům. Během studia se vzdala malířské kariéry, protože ji přestala stačit převažující/čistě estetická stránka umění, ale začala se zajímat o umělecký aktivismus. Je aktivní členkou studentské ekologické skupiny Ekobuňka AVU, která se věnuje tématu klimatu a následné reformy uvnitř AVU, jako i propagaci ekologických témat na venek. V současnosti můžete vidět výstavu tohoto kolektivu nazvanou *Kde domov můj* v galerii Artwall.

Práce studentky 4018 je vzpourou proti zažitým hodnotám. Pouští se do nelehkého úkolu institucionální kritiky. Studentka 4018 je bytostí, díky které uvažujeme o radikalitě. Kvůli lidem takto náročným a poskytujícím výzvy má škola jako instituce i její osazenstvo šanci se vyvíjet, přezkoumávat své postupy a měnit je. Kritická role je nevědná. Je těžké

držet si pevně svou pozici a nepodléhat okolním tlakům na to, jak by „měla“ (nejen) její tvorba vypadat.

Těší nás síla vědomí a svědomí studentky 4018, neb je bytostná idealistka – a to je boží, jen se obáváme, aby ji neušlapali ti, vůči kterým se vymezuje, ti bažící po úspěchu, uznání, slávě, penězích, fanynkách a kdoví čem.

Diplomová práce studentky 4018 se skládá ze dvou částí. Každá je provokativní jiným způsobem – praktická část se věnuje dekonstrukci média videa. Vzniklá video esej spojuje tři druhy materiálu. Zběsilé záběry z lesa, kam jezdila celou karanténu sázet stromy, což považuje za smysluplnější činnost než vyrábět artefakty. Natáčením na nekvalitní médium kamery mobilního telefonu se spojuje s trashovou lidovou tvorbou youtuberů, čímž ztělesňuje určitou skepsi ke smyslu „vysokého“ umění na sklonku civilizace. A přece studentka 4018 tvoří vizuální obrazy! Natáčí s kamarádkami amatérskou humornou interpretaci Harryho Pottera. Inspiruje ji umění náhodných situací, umění, které se samo stane. Třetí částí absurdní eseje je maňásková hra, kde přehrává konfliktní mailovou komunikaci s kurátorem diplomantské výstavy. V mailové konverzaci se projevuje rozkol chápání umění, jeho podoby a funkce, který je patrný v různých generacích.

Vnímáme slabost studentky 4018 pro amatérský film, žánrovost a záměrnou nekvalitu – špatná kamera, nefunkční dialogy, mínusové herecké výkony, brutální střih. Humor studentky 4018 není snadný – ani snadno čitelný, ani snadno pochopitelný a vnímatelný, ani se nesnaží diváctvo zaujmout.

Humor je dvousečná zbraň. Napadá strukturu samého myšlení. Jak jinak rozbíjet patriarchát?

V textové části se studentka 4018 neobhajuje, ale útočí na svoji mateřskou instituci.

„Při psaní obhajoby všichni cítíme, že je to zúčtování se školou. Po letech hodnocení svojí osoby využívám tento prostor naopak k hodnocení instituce. Nejedná se o pesimismus ve smyslu zůstávání v hrozném prostředí a současném kritizování, ale o radikální péči.“¹

Textová forma, kterou Vanda zvolila bychom nazvaly spílání, hovoří našťvaně jako starozákonní prorokyně. Na svojí mateřské instituci nenechává ani chlup na pokoji, celkově se nesnaží nalézt řešení, ale pojmenovat problémy, se kterými se setkala v průběhu vlastního

¹ Citace textové části diplomové práce studentky 4018.

studia. Vyřizuje si se svou mateřskou institucí účty, vyřizuje si účty s celým na výkon zaměřeným uměleckým prostředím, s omezeními, která prožívá v uměleckém světě jako žena. S Akademií hovoří studentka stejně jako ve vztahu k matce nebo milence.

„Kdyby ses změnila možná by aspoň pár bláznů uvěřilo, že umění mění společnost. A já a další co s tebou měly vztah by se nemusely stydět.“²

Každý dopis je milostný dopis a takovou vlnu zášti nelze vyslat na někoho, na kom nám nezáleží.

S negativitou pracuje záměrně, jako s formou vymezení. Jedná se o nelehký úkol, určitou očistu vztahu, kdy pojmenováním problémy vyvstanou a můžeme začít pracovat na jejich řešení. Negativita je podle studentky 4018 nejen element strukturující vědění a kreativitu, ale také potencionální zdroj transgrese a sociální změny. *„Negativitu naopak chápu ve spojení s mechanismem odmítnutí, klíčovým nástrojem separace, který nejen že umožňuje vznik subjektu jako takového, ale je i zdrojem vědění (a tím i vědeckého poznání) a kreativity obecně.“³*

Studentka 4018 odchází ze školy ve chvíli, kdy instituce jako taková prochází transformací, z úhlu pohledu studentky jsou však výsledky pomalé, mnohdy povrchní či nevýrazné. Zabývá se úhlem pohledu z dola a nebere si servítky. Konec konců, proč by také měla?

Přály bychom si, aby studentka 4018 ocenila hodnotu laskavosti, radosti a sdílení pozitivních hodnot. Uvažujeme, jestli studentka 4018 reflektuje, že jsme taky jen lidé, kteří dělají chyby. Že všichni lidi mají nárok na to, nebýt dokonalí že se mohou vyvíjet. A že zároveň některé mocenské struktury jsou pevné a zdánlivě neměnné –proměna takových zarytých mocenských vzorců potřebuje čas. S mnohým, co studentka 4018 kritizuje se zacházet dá a minimálně je dobré to prověřit.

Funkčnost úvah a radikalita postojů studentky 4018 se projevuje ještě před uveřejněním samotného díla. Diplomová práce vyvolává kontroverze, aniž by ji kdokoliv uviděl. Zenová anarchie, kde se střídá nekonání s ranami zenovou holí. V logice kritického humoru umělecké práce studentky 4018 by tedy dávalo smysl zorganizovat celoškolskou sázkovou kancelář – oddiplomuje nebo ne?

² Citace textové části diplomové práce studentky 4018.

³Lenka Vráblíková, Negativita ve studování na umělecké škole, str.55

Práci vnímáme jako hluboce experimentální a radikální jak ve své formě, tak i v obsahu.

Hodnotíme výborně